

نقش معماری مراکز تجاری نمایشگاهی مناطق ویژه اقتصادی بر توسعه شهری (مطالعه موردی: منطقه ویژه اقتصادی سیرجان)

پرستو ترکزاده ماهانی

۱- کارشناس ارشد معماری، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان، (نویسنده مسئول) pt.mahany9223@yahoo.com

چکیده

در شهرهای امروزی مراکز تجاری نمایشگاهی همسو با رشد و تراکم هر چه بیشتر توسعه شهری، دچار تغییر و تحول و ازدیاد خاصی شده‌اند. نمایشگاه‌های تجاری به خصوص در مناطق ویژه اقتصادی نقش تعیین کننده‌ای در شهرها دارند و هدف اصلی این پژوهش بررسی نقش معماری مراکز تجاری نمایشگاهی مناطق ویژه اقتصادی بر توسعه شهری در منطقه ویژه اقتصادی شهرستان سیرجان است.

روش به کار رفته در این تحقیق از نوع توصیفی تحلیلی بر پایه مطالعات اسنادی و میدانی با استفاده از بازدیدهای میدانی، تهیه عکس کروکی، مصاحبه، تهیه پرسشنامه و توزیع بین جامعه آماری و فراهم آوردن اطلاعات، قواعد و دستورالعمل‌های مناطق ویژه جهت دستیابی به توسعه شهری است.

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد منطقه ویژه اقتصادی سیرجان در سال ۱۳۷۰ به منظور پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین‌المللی و تحرک در اقتصاد منطقه‌ای در زمینی به وسعت ۱۳۸۰ هکتار پایه‌گذاری و تأسیس شده است. مراکز تجاری و نمایشگاهی در مناطق ویژه اقتصادی در صورتی که معیارهای مناسب را از لحاظ موقعیت، عملکرد، مدیریت و برنامه دارا باشد، نقش به‌سزایی در توسعه شهری و همچنین تأثیر مستقیم بر جذب گردشگر تجاری و سرمایه‌گذاری در مناطق واجد شرایط خواهد داشت.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد منطقه ویژه اقتصادی سیرجان پس از شکل‌گیری بعنوان یک قطب بزرگ اقتصادی نقش‌های اساسی در نظام اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و بازرگانی داخلی و خارجی و توسعه شهری ایفا می‌نماید. ایجاد منطقه ویژه اقتصادی سیرجان سبب خواهد شد تا نه تنها زمینه‌های لازم جهت جذب صنایع مورد نیاز استان و سرمایه‌گذاری‌های استانی و ایجاد اشتغال فراهم شود بلکه این منطقه بدلیل شرایط خاص استراتژیک بزرگترین بازار سرمایه‌های صنعتی کشور محسوب می‌شود.

واژه‌های کلیدی: مراکز تجاری نمایشگاهی، مناطق ویژه اقتصادی، معماری، توسعه، توسعه شهری